

Beantwoording vragen ex art. 36 RvO van D66 over situatie rondom plaatsing van openbare laadpalen, + beantwoording vragen ex art. 36 RvO CDA, D66 en VVD over situatie Allego en gemeente

Onderwerp

ter informatie

Steller Petra Meelker

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0641736870 Bijlage(n) 2 Ons kenmerk 483899-2022

Datum 21-09-2022 Uw brief van 15-08-2022 en 29-08-2022 Uw kenmerk

Geachte heer,
mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons gebundelde antwoord op de door mevrouw A. Poelstra (D66) gestelde vragen ex art. 36 RvO over de situatie rondom plaatsing van openbare laadpalen en de door mevrouw E. Armut (CDA), de heer R. Heiner (VVD) en mevrouw A. Poelstra (D66) gestelde vragen ex art. 36 RvO over de situatie Allego en gemeente. De brieven van de vraagstellers treft u als bijlage aan.

De vragen zijn gesteld in het kader van recente berichtgeving van de lokale nieuwspagina Sikkom op 11 en 22 augustus over vertraging van de plaatsing van laadinfrastructuur door moeizame samenwerking tussen de gemeente en laadpaalexploitant Allego.

Vragen VVD, CDA en D66 van 29 augustus

- 1. In hoeverre is het college het met de berichtgeving eens dat de samenwerking met Allego moeizaam verloopt? Hoe duidt het college deze moeizame samenwerking?*

Wij delen dat de samenwerking met Allego niet verloopt zoals bij het ingaan van de concessie in 2019 was beoogd. Daarom voert het contractmanagement van de concessie, namens alle deelnemende gemeenten en provincies binnen de concessie, gesprekken met Allego om tot verbetering te komen. Op 22 april zijn voor 36 casussen (in het hele concessiegebied) boetes opgelegd waarvan 20 in onze gemeente. Het aantal vertraagde laadpalen is op dit moment opgelopen tot een totaal van 190 in het

Volgvel 1

gehele concessiegebied waarbij het contractmanagement bij Allego kenbaar heeft gemaakt dat ook hier boetes voor opgelegd worden indien de plaatsing niet snel wordt opgepakt. Het innen van de boetes is, met kennisgeving aan Allego, opgeschort om alsnog gelegenheid te geven verbeteringen door te voeren. In gesprekken op contractmanagementniveau en met de directie van de provincie Groningen, is Allego gevraagd om met een plan van aanpak te komen om de achterstallige laadpalen op korte termijn toch te plaatsen. Gebeurt dit niet dan worden de boetes alsnog geïnd.

De afgelopen jaren hebben wij de ambtelijke bezetting uitgebreid met onder meer een plaatsingscoördinator die de gemeentelijke acties aanstuurt en contactpunt vormt naar Allego.

Ondanks deze uitbreiding komt het voor dat aanvragen binnen het proces van de gemeente er soms langer over doen dan de beoogde 2 weken. Dit laat onverlet dat er op dit moment 90 door ons als gemeente goedgekeurde aanvragen wachten op realisatie door Allego. In 2022 zijn er slechts 20 laadpalen geplaatst in onze gemeente. Allego geeft aan te maken te hebben met leveringsproblemen van de laadpalen, vertraging bij de netbeheerder en het opstappen van hun aannemer waardoor de plaatsing van laadpalen ernstig is vertraagd. Wij beoordelen de algehele situatie als een onacceptabel en zetten samen met de andere deelnemende gemeenten en provincies erop in dat er weer overgegaan wordt tot plaatsing op zo kort mogelijke termijn.

- 2. In hoeverre denkt het college dat de kwaliteit van de samenwerking tussen de gemeente Groningen en Allego verschilt met de samenwerking tussen Allego en de rest van de provincie Groningen en Drenthe?*

De samenwerking van gemeente Groningen met Allego wijkt niet af van de samenwerking met de andere gemeenten in Groningen en Drenthe. Het gezamenlijke contractmanagement voert namens alle deelnemende gemeenten binnen de concessie het gesprek met Allego. Ook in de andere deelnemende gemeenten zijn de afgelopen maanden geen laadpalen geplaatst. De grootte van gemeente Groningen en de grotere afhankelijkheid van inwoners in de stad van openbaar laden maken wel dat binnen onze gemeente de problemen meer gevoeld worden.

- 3. Allego ontkent boetes te hebben ontvangen van de gemeente. Hoe duidt het college dit? Kan het college een overzicht geven van de uitgedeelde boetes en de aanleidingen hiervoor?*

Op 22 april heeft Allego middels aanschrijvingen boetes opgelegd gekregen. Deze boetes zijn ook in overleg met Allego besproken. De aanleiding van het opleggen van boetes is het langdurig uitblijven van het plaatsen van laadpalen. De gemeente is nog niet overgegaan tot het innen van de opgelegde boetes.

- 4. In hoeverre klopt de berichtgeving dat de gemeente nu het heft in eigen handen wil nemen en zelf laadpalen wil gaan realiseren?*

In onze brief aan uw raad van 17 november 2021 (kenmerk 541320-2021) staat dat wij na afloop van de plaatsingstermijn van de huidige concessie over willen schakelen naar het plaatsen van laadpalen volgens het opdrachtmodel. Deze brief gaf gevolg aan

Volgvel 2

de in januari 2020 aangenomen raadsnotie om de haalbaarheid van een gemeentelijk laadbedrijf te onderzoeken. Binnen een opdrachtmodel investeert de gemeente in laadpalen en de nieuwe laadpalen worden eigendom van de gemeente. Dit geeft ons meer zeggenschap over de locaties, prijzen, communicatie met gebruikers en uitroltermijnen. Het maakt dat de kosten binnen de gemeente voor het realiseren van laadinfrastructuur zoals het plaatsen van bebording, beheer en onderhoud van bijbehorende parkeerplaats, de verkeersbesluitprocedure, handhaving bij oneigenlijk gebruiken en dergelijke ook worden gedekt uit de opbrengsten van de laadpalen. De plaatsing en vervanging van laadpalen en de dagelijkse operatie binnen een opdrachtmodel wordt uitbesteed aan een gespecialiseerde marktpartij. Binnen de gemeente Den Haag werkt dit model naar wat wij van hen hebben begrepen al jaren naar volle tevredenheid.

- 5. Indien het college inderdaad van plan is zelf laadpalen te gaan realiseren: In hoeverre denkt het college dat deze ambitie de samenwerking tussen Allego en de gemeente belemmert?*

Dit voornemen heeft geen invloed op de huidige samenwerking. Het plaatsen volgens het opdrachtmodel speelt na afloop van de plaatsingstermijn van de huidige concessie, deze loopt in de zomer van 2023 af. Allego heeft tot 2029 het recht om haar laadpalen te exploiteren.

In meerdere gemeenten heeft Allego inmiddels vergelijkbare activiteiten als in Groningen gestopt. Onze verwachting is dat Allego binnen onze gemeente de reeds geplaatste palen wel tot 2029 exploiteert.

- 6. Indien het college inderdaad van plan is zelf laadpalen te gaan realiseren: Hoe ver zijn deze plannen al?*

Eind dit jaar leggen wij een raadsvoorstel voor om dit op te starten. Begin 2023 verwachten wij de opdracht in de markt te zetten middels een aanbesteding. In de zomer van 2023 moet de nieuwe samenwerkingsconstructie met een marktpartij operationeel zijn.

- 7. Indien het college inderdaad van plan is zelf laadpalen te gaan realiseren: Waarom en hoe denkt het college dit zelf beter te kunnen doen?*

Via het opdrachtenmodel krijgen wij invloed op alle stappen in de totale keten van het plaatsen van een laadpaal, zowel de publieke als de huidige private kant. We krijgen zo als gemeente meer sturing op het waar en wanneer we laadpalen bijplaatsen. Daarnaast kunnen we als gemeente dan ook meer sturen op laadprijs en kunnen innovaties sneller toepassen. Dit sluit maximaal aan op de ambities die wij hebben om tot een goed dekkend netwerk van laadinfrastructuur te komen.

Wij verwijzen hiervoor ook naar onze brief van 17 november 2021.

- 8. Is het college bereid met Allego om tafel te zitten en deze aangekaarte problemen op gebied van o.a. communicatie op te lossen?*

Wij hebben de afgelopen jaren veelvuldig contact gehad met Allego over het verbeteren van de processen, zowel bij ons als bij Allego. Het contact over concrete

Volgvel 3

laadlocaties binnen onze gemeente hebben wij zelf met Allego. Het contact over contractafspraken vindt plaats op contractmanagementniveau namens alle deelnemende gemeenten en provincies. Ook op directieniveau van de provincie Groningen zijn de afgelopen periode gesprekken met Allego gevoerd.

9. Hoe kijkt het college naar de oplaadkosten die inwoners betalen? Is het college op de hoogte dat, zoals Allego stelt, de kosten omlaag zouden kunnen als de gemeente een ander energiebedrijf selecteert? Zo ja, waarom heeft het college ervoor gekozen hier niets mee te doen?

Bij het in de markt zetten van de huidige concessie in 2019 hebben de provincies, deelnemende gemeenten en Enpuls (onderdeel van Enexis) zich ingezet om vrije keuze van energieleveranciers aan te bieden op de laadpalen. Dit betekent dat gebruikers energie af konden nemen bij hun eigen leverancier. Hiervoor was het van belang om de inkoop van energie en de exploitatie van de laadpaal los te koppelen en apart in de markt te zetten.

Destijds is de lokale energieleverancier Holthausen Clean Energy bereid gevonden om de default energieleverancier te worden. De vrije keuze energieleveranciers maakte de verwachte afzet voor Holthausen onzeker. Zij konden moeilijker bepalen hoeveel energie er bij de default energieleverancier afgenomen zou worden en hoeveel bij de andere leveranciers. Hierdoor konden zij minder grote pakketten energie inkopen en werd gewerkt met jaarcontracten. De eerste jaren was de standaard energieprijs 29 cent per kWh, een voordelig tarief. De verwachting was dat andere energieleveranciers later instapten. De techniek bleek helaas weerbarstig en de markt was er nog niet klaar voor waardoor de vrije keuze energieleveranciers uiteindelijk niet tot stand is gekomen.

Omdat we jaarcontracten met Holthausen hebben, is het gevoeliger voor prijsfluctuaties dan langjarige contracten. Daardoor hebben we een aantal jaren kunnen profiteren van lage energieprijzen maar helaas hebben de huidige hoge energieprijzen ook effect op de prijs aan de laadpaal. Met Holthausen hebben de deelnemende gemeenten recent wel de afspraak gemaakt dat de energieprijs elk half jaar opnieuw geïndexeerd wordt. Zodat onze inwoners ook weer eerder kunnen profiteren van een prijsdaling. Onze verwachting is dat ook bij andere gemeenten de energieprijzen de komende tijd omhoog zullen gaan en ook de laadprijs voor het thuisladen stijgt voor veel huishoudens. De hierboven beschreven constructie die nodig was om de vrije keuze energieleveranciers mogelijk te maken maakt dat dit bij ons nu al is gebeurd.

Vragen D66 van 15 augustus

- 1. Is het college het met ons eens dat de situatie omtrent de plaatsing van laadpalen steeds nijpender begint te worden en dat een snelle oplossing vereist is?*

Dit zijn wij met de fractie van D66 eens. Wij hebben dan ook alles binnen ons vermogen gedaan en doen dat nog steeds om tot snelle plaatsing te komen. Helaas blijkt dat de contractuele afspraken die we, samen met de andere deelnemende gemeenten en provincies, met Allego hebben gemaakt niet worden nagekomen. Een snelle oplossing buiten Allego om is er niet gelet op de inkoop- en aanbestedingsregels. Daar komt bij dat overal in het land de laadpalen schaars te verkrijgen zijn, de netbeheerders overbelast en aannemers om de palen te plaatsen moeilijk te vinden zijn.

- 2. Kan het college inzicht geven in hoeveel aanvragen er zijn die al meer dan een half jaar wachten op plaatsing?*

Binnen onze concessie heeft 64% van de aangevraagde laadpalen langer dan een half jaar in procedure gezeten of zit op dit moment nog in procedure. Dit is meer dan het landelijke gemiddelde waarbij 45% van de aanvragen langer dan 7 maanden duurt. Op dit moment zijn er 130 laadpalen binnen onze gemeente geplaatst sinds de concessie met Allego in 2019 begon. Er zijn nu circa 90 aanvragen in procedure die wachten op plaatsing door Allego.

- 3. Kan het college zich inspannen om voor deze (lang) lopende zaken een snelle oplossing te regelen, zodat de inwoners eindelijk gebruik kunnen maken van een laadpaal?*

Wij hebben de afgelopen jaren veelvuldig contact gehad met Allego over het verbeteren van de processen, zowel bij de ons als bij Allego. Het contact over concrete laadlocaties binnen onze gemeente hebben wij zelf met Allego. Het contact over contractafspraken vindt plaats op contractmanagementniveau namens alle deelnemende gemeenten en provincies.

Met Allego is de afspraak gemaakt dat ze met een plan van aanpak komen om de achterstallige laadpalen op korte termijn te plaatsen.

- 4. Kan het college er voor zorgen dat de zaken waarbij een laadpaal verkeerd geplaatst is, zoals bijv aan het Damsterdiep waarbij een laadpaal midden op de stoep is geplaatst, zo snel mogelijk opgelost worden?*

Wij zouden in het uiterste geval een laadpaal kunnen verwijderen. Wij kunnen deze laadpaal echter niet herplaatsen en opnieuw aansluiten. Het eigendom en de verantwoordelijkheid voor het afsluiten en opnieuw aansluiten ligt immers bij Allego en Enexis. In dit specifieke geval hebben wij begin dit jaar meerdere keren aan Allego

Volgvel 5

gevraagd om de situatie op orde te brengen. Wij constateren dat dit helaas nog niet gebeurd is. 22 augustus 2022 is Allego's nieuwe aannemer begonnen met de werkvoorbereidingen voor het plaatsen van laadpalen. Wij verwachten van Allego dat ze de verplaatsing van deze laadpaal meenemen in de planning.

5. Kan het college toezeggen om voor de toekomst zorg te dragen voor een snelle afhandeling van laadpaal-aanvragen?

Wij vinden dat de plaatsing sneller moet. Daar hebben wij ook acties op ondernomen. Om laadpalen sneller te kunnen plaatsen hebben wij het proces met verkeersbesluiten versneld. Met een plankaart hebben wij in 2021 in één keer een verzamelverkeersbesluit genomen voor 2.672 locaties. Dat betekent dat wij bij een aanvraag sneller een laadplek aan kunnen wijzen door één van deze locaties in te vullen. In circa 80% van de gevallen kan het zo snel. Helaas moeten we ook constateren dat het concreet aanwijzen van een locatie soms complexer kan zijn dan gedacht en we in die gevallen alsnog een proces voor een nieuw verkeersbesluit doorlopen. Dit doen wij zo snel mogelijk. De huidige door Allego ingediende en goedgekeurde aanvragen zijn op dit moment door ons verwerkt, van een verkeersbesluit voorzien en kunnen door Allego geplaatst worden. Dit gaat op dit moment om 90 laadpalen.

Voor het verwerken van een aanvraag tot een locatievoorstel aan ons, de afstemming met de netbeheerder en het aansturen van de aannemer is Allego verantwoordelijk en dit staat buiten onze directe invloedssfeer. Onze verwachting dat wij in de toekomst met het opdrachtmodel meer sturing hebben op het hele plaatsingsproces.

6. Kan het college toezeggen om zich maximaal in te spannen om de laadpaaldichtheid in de gemeente op peil te brengen?

Dit hebben wij de afgelopen jaren gedaan en zullen we ook in een opdrachtenmodel blijven doen. Daarom plaatsen wij niet alleen laadpalen op basis van concrete aanvragen van inwoners maar ook zogenaamde strategische laadpalen zodat we sneller naar een dekkend netwerk groeien. Echter ook voor deze strategische palen geldt dat er een achterstand is met plaatsing.

7. Heeft het college in beeld wat de klanttevredenheid is van inwoners die een laadpaal aanvragen ?

De communicatie met bewoners over (de voortgang van) een aanvraag voor een laadpaal ligt bij Allego als concessiehouder. Wij krijgen hier geen terugkoppeling over van Allego. Niettemin wordt ook de gemeente hier regelmatig op aangesproken.

Volgvel 6

Afgelopen periode zijn er ongeveer 30 bewonersmeldingen geweest over vertraging, waarvan twee officiële klachten waarvan één is ingediend via de gemeentelijke ombudsman.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.